

ת"פ 55127/07/17 - מדינת ישראל נגד ראמי נצראללה נאטור

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 55127-07-17 מדינת ישראל נ' נאטור

בפני
בעניין: כבוד השופט דרור קלייטמן
מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד יצחק
מורדוך

המאשימה

נגד

ראמי נצראללה נאטור באמצעות ב"כ עו"ד
ניר שניידרמן

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של קשירת קשר לפשע, בהתאם לסעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"). גניבת רכב בצוותא, בהתאם לסעיפים 413ב(א) יחד עם 29 לחוק. גניבה בידי עובד, בהתאם לסעיף 391 לחוק, ומסירת ידיעות כוזבות, בהתאם לסעיף 243 לחוק.

2. על פי המתואר בכתב האישום, כשבוע עובר לתאריך 6.4.15, קשר הנאשם קשר עם אחר לגנוב משאית המצויה בבעלות חברת "גלם מוצרי בטון בע"מ", חברה בה עבד הנאשם כנהג משאית. בתאריך 6.4.15, בשעה 12:00, הגיע הנאשם לאריאל במשאית שחובר אליה נגרר ואשר שייכת לחברה בה עבד, ופרק סחורה. בשעה 13:21, לאחר שסיים לפרוק את הסחורה, ועל פי תיאום עם האחר, הגיע עם המשאית ליציאה מאריאל, שם אסף את האחר והם המשיכו בנסיעה לכיוון צומת תפוח. בהגיעם לצומת תפוח, פגשו אדם נוסף שהמתין במקום עם רכב טנדר. הנאשם ירד מהמשאית והאחר המשיך עמה בנסיעה. האדם הנוסף הסיע את הנאשם בטנדר למחצבה סמוכה, שם קשר את ידיו, על מנת שהנאשם יוכל להציג מצג שווא ולפיו המשאית נשדדה ממנו והא ננטש כשידיו קשורות. הנאשם דווח לחברה בה עבד על גניבת המשאית ומסר על כך שתי הודעות במשטרה. המשאית ששוויה 516,00 ₪, לא הוחזרה לחברה בה עבד

הנאשם.

3. בדיון שהתקיים בפני כב' השופטת דניאלי, בתאריך 13.6.19, הצהירו הצדדים על כך שהגיעו להסדר טיעון, במסגרתו הודה הנאשם בכתב האישום, הורשע ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן. סוכם שהנאשם יפקיד עד לתאריך 1.4.19 סכום של 80,000 ₪ במזומן, כאשר המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה, לעונש מאסר של 15 חודשים וההגנה תטען פתוח. בנוסף, יוטל על הנאשם מאסר על תנאי. ככל שהסכום שסוכם לא יופקד, אין הסכמות עונשיות ועמדת המאשימה תהייה למאסר ממושך לצד מאסר על תנאי ופיצוי.

תסקיר שירות מבחן

4. בחודש אפריל התקבל בתיק בית המשפט תסקיר, המתאר כי הנאשם כבן 43, נשוי ואב ל-6 ילדים בגילאים 7-18, מתגורר עם משפחתו בקלנסואה ועובד כנהג משאית. הוא נקלע לקשיים כלכליים וכתוצאה מכך אף התגורר תקופות ממושכות ביחידה השייכת להוריו. הנאשם חסר הרשעות קודמות ולא נפתחו נגדו תיקים נוספים. הוא קיבל אחריות על מעשיו והסביר כי מתוך מצוקתו לא נתן דעתו לחומרת והשלכות מעשיו ופנה לפתרון העברייני. הביע חרטה על מעשיו וטען כי זו התנהגות שאינה מאפיינת אותו. כן הביע צער על הפגיעה ברכוש מעסיקו, ועל כך שפגע באמון שזה נתן בו.

5. שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשם שעשה לאורך השנים מאמצים לתפקד בצורה תקינה כשהוא עובד ומפרנס את משפחתו וכי ניכר כי הוא מתחרט על מעשיו ומוכן לשאת בתוצאותיהם. הערכת שירות המבחן היא כי לא גובשו אצל הנאשם מאפייני התנהגות עברייניים ומעורבות גורמי האכיפה וחששו מגזר דינו, יש בהם על מנת להרתיעו. להערכתם, שילובו בטיפול יצמצם עוד את הסיכון להישנות התנהגות עבריינית. המלצתם להענישו בענישה מוחשית וקונקרטיה בדמות עבודות שירות, לצד פיצוי כספי למתלונן וכן הטלת צו מבחן לשנה, במהלכה ישולב בקבוצה טיפולית.

המשך ההליכים

6. לאחר שהתקבל תסקיר שירות המבחן, הסתבר שהנאשם הפקיד סכום של 30,000 ₪ בלבד והדיון נדחה מפעם לפעם על מנת לאפשר לו להשלים את הפקדת יתרת הסכום.

7. במהלך הדיונים, ולנוכח הסדר טיעון אליו הגיעה המאשימה עם שותפו של הנאשם לביצוע העבירה. ולפיו, באם ישלם האחר פיצוי בגובה של 100,000 ₪, הרי שסעיף החיקוק בעניינו ישונה לסיוע לגניבה חלף שותפות בה. העלה ב"כ הנאשם טענה של "הגנה מן הצדק", אשר תידון בהמשך גזר דין זה.

8. עד מועד הדיון בו נשמעו טיעונים לעונש, לא עלה בידו של הנאשם להפקיד סכום נוסף מעבר לסכום של 30,000 ₪ שהופקד, כאמור, על ידו.
9. בדיון בו נשמעו טיעונים לעונש, עתר ב"כ הנאשם לכך שבית המשפט יקבל לידי את הראיות המבססות את האישום נגד שותפו של הנאשם, על מנת שיוכל להכריע בשאלת ה"הגנה מן הצדק" שהועלתה. בקשה זו נדחתה בהחלטה מנומקת.
10. לאחר שנשמעו טיעונים לעונש על ידי ב"כ הצדדים, ניתנה החלטה ולפיה תינתן הזדמנות לנאשם לגייס סכום נוסף של 20,000 ₪ לצורך פיצוי המתלונן.
11. בתאריך 19.2.20, התקיים דיון בו הודיע הנאשם כי עלה בידו לגייס סכום זה וברצונו להפקידו בקופת בית המשפט לטובת פיצוי למתלונן.
12. במהלך אותו דיון, ניתנה החלטה כי תתקבל חוות דעת הממונה על עבודות השירות בטרם ינתן גזר הדין.
13. בתאריך 11.3.20, התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות וממנה עולה כי הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים

14. ב"כ המאשימה, עו"ד יצחק מורדוך, טען כי הערכים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שבוצעו על ידי הנאשם הם הגנה על קניינו של הפרט, הגנה על מעביד מפני עובדו ופגיעה בעבודת המשטרה. מידת הפגיעה היא ברף הגבוה לנוכח העובדה שהנאשם ניצל את האמון שניתן בו ואת העובדה שהמשאית נמסרה לרשותו, כך גם בשל הנתון שהמשאית אינה רק כלי תעבורה עבור המתלונן אלא כלי עבודה. הוא הפנה לפסיקה הנוגעת לגניבה ממעביד וטען כי הענישה הנהוגה היא של מאסר לתקופות ממושכות. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הדגיש את קשירת הקשר, תכנון מוקדם, תחכום ואת מסירת הידיעה הכוזבת למשטרה. כך גם הפנה לגובה הנזק, למעלה מחצי מיליון שקלים. הוא עתר למתחם ענישה הנע בין 16-45 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית וטען כי אין נסיבות המצדיקות סטייה מהמתחם. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנה לכך שהנאשם חסר עבר פלילי, הודה וחסך זמן שיפוטי והחזיר חלק קטן מהסכום שנגנב. לא עבר טיפול במסגרת שירות המבחן. לסיכום עתר ב"כ המאשימה לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.
15. בכל הנוגע לטענת ב"כ הנאשם בדבר אכיפה בררנית, טען ב"כ המאשימה כי בעניינו של האחר תוקן כתב

האישום בשל קושי ראייתי, כאשר בעניינו של נאשם זה לא קיים קושי זה. מה עוד שלנאשם זה עבירות נוספות הנובעות מכך שהוא זה שעבד אצל המתלונן.

16. ב"כ הנאשם, עו"ד ניר שניידרמן, חלק על מתחם הענישה שהוצג על ידי ב"כ המאשימה והפנה לפסיקה המצביעה, לטענתו, על כך שמתחם הענישה מתחיל בעונש מאסר שיכול להיות מרוצה בעבודות שירות. מעבר לכך, הוא סבור שבעניינו של נאשם זה ניתן לסטות ממתחם הענישה משיקולי שיקום. הוא הצביע על כך שמדובר שנאשם בן 44, נטול הרשעות קודמות. נשוי ואב לשישה ילדים בגילאים 6-17. כל שנות בגרותו עבד כנהג משאית וזו הסתבכותו היחידה עם החוק. הוא מטפל בהורים קשישים והשמתו בכלא, תפגע בכלל משפחתו. שירות המבחן התרשם גם כן כי קיים אפיק שיקומי והמליץ על עונש שירות בעבודות שירות. הנאשם עשה מאמץ גדול לגייס סכום של 30,000 ₪. הוא מתבייש מאד ממעסיקו וחש חרטה על מעשיו.

17. ב"כ הנאשם שב והעלה טיעונים בכל הנוגע ל"הגנה מן הצדק". הוא הצביע על כך שלבית המשפט הוגשו שני כתבי אישום המתבססים על אותו אירוע ועל אותן ראיות, כאשר לשני הנאשמים יוחסו עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע וגניבת רכב בצוותא. כאשר לנאשם אותו הוא מייצג נוספו עבירות של גניבה בידי עובד ומסירת ידיעות כוזבות. כתב האישום נגד הנאשם האחר מתבסס על גרסת הנאשם בתיק זה, אשר הודה במיוחס לו ושיתף את חוקריו בחלקו של האחר. בניגוד לנאשם שבפנינו, הנאשם האחר לא הודה בחקירתו במשטרה במיוחס לו ולחובתו הרשעות קודמות, לרבות ריצוי מאסר בפועל. האחר הוא שנטל את המשאית והעלימה. בנסיבות אלו, הרי שלא ניתן להציג את האחר כמסייע, מאחר והוא שותף מלא ואף עיקרי לפשע. שינוי כתב האישום בעניינו של האחר, מהווה אפליה כלפיו של הנאשם בתיק זה. על בית משפט לשקול זאת כשיקול משמעותי בבואו לדון בעונשו של הנאשם.

18. הנאשם עצמו אמר כי הגיע לביצוע העבירה בשל קשיים כלכליים. בסופו של דבר, לא קיבל כל תמורה. הוא התנצל על מעשיו ומדגיש שזו הייתה הפעם היחידה בחייו שהיה בחקירה וכי משפחתו תיפגע מאד אם ייכנס לכלא.

דין והכרעה

מתחם העונש

19. הערך החברתי המוגן אשר נפגע כתוצאה מהעבירות שבוצעו על ידי הנאשם הינו הגנה על זכות קניין הזולת ועל אמון מעביד בעובדיו, כך גם הגנה על עבודת המשטרה בבואה להגן על הציבור ועל רכושו.

20. בכלל הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, שקלתי לחומרא כי מדובר בעבירה מתוכננת מראש תוך חבירה

לאחרים. כך גם את העובדה שחלקו היחסי של הנאשם הוא משמעותי, מאחר והוא העובד שברשותו הייתה מצויה המשאית ובלעדיו לא היה ניתן לבצע את העבירות. הנזק שנגרם למתלונן גם הוא משמעותי ביותר ואינו מתמצא אך בנזק הכספי הישיר אלא בכך שנגנבה לו משאית המשמשת לעבודתו וכן בפגיעה באמון של מעביד בעובדיו. לכך יש להוסיף את התכנון שנגע להטעיית המשטרה במסירת ידיעה כוזבת.

21. מדיניות הענישה בעבירות גניבה ממעביד בסכומים מעין אלו, היא למאסר ממשי שאורכו משתנה בהתאם לנסיבות ולסכומי הכסף שנגנבו. ניתן להצביע על מקרים דומים, כמפורט להלן:

א. בת"פ 59165-01-14 מדינת ישראל נ' דוד צבי (26.6.17), הורשע נאשם לאחר ניהול הוכחות בביצוע גניבת משאית ממעבידו ומסירת ידיעות כוזבות בדבר גניבת המשאית ממנו בעל כורחו. הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו ונדון ל-12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית וזאת לאחר שנקבע מתחם ענישה הנע בין 8 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

ב. בת"פ 37829-11-11 מדינת ישראל נ' אבו סרחאן (24.6.13), הורשע נאשם בגניבת משאית עליה הורכב מערבול בטון, ממעבידו. המשאית אותרה והוחזרה לבעליה. נקבע מתחם עונשי הנע בין שנה וחצי ל-3 שנות מאסר. הנאשם חסר עבר פלילי שהודה בביצוע העבירה, נדון ל-18 חודשי מאסר בפועל.

ג. בעפ"ג (מרכז) 57738-12-15 הרשקו נ' מ"י (13.9.16), נדון עניינה של מזכירה ראשית של בית ספר, אשר במשך כארבע שנים מעלה בדרכים שונות בכספי בית הספר וגנבה ממנו סכום כולל של כ-350,000 ₪. בית המשפט המחוזי הקל מעט בעונשה של הנאשמת וגזר עליה 24 חודשי מאסר בפועל, חלף 30 החודשים שהשית עליה בית משפט השלום (בית משפט השלום קבע מתחם עונש לכל אחד מהאישומים של 18 ועד 48 חודשי מאסר בפועל), לאחר שהובאו בפניו מאמציה של הנאשמת להחזר סכומי הגניבה, והצלחתה לפצות את העירייה, גם אם לא את בית הספר, בסכום של 200,000 ₪.

ד. ברע"פ 8529/12 עקל נ' מדינת ישראל (18.12.12), נדחתה בר"ע של נאשם אשר הורשע בעבירה של גניבה בידי עובד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. המבקש הזין למערכת ממוחשבת פניות פיקטיביות ממבוטחי קופות חולים ובהתאמה ביצע עבורם החזרים כספים שהגיעו לסכום של עשרות אלפי שקלים אותם נטל לכיסו. הנאשם נידון ל-10 חודשי מאסר בפועל, קנס של 7,500 ₪ ופיצוי בסך 30,000 ₪.

ה. ברע"פ 8360/11 שפיגלר נ' מ"י (14.11.11), נדחתה בקשת רשות הערעור של המבקשת

אשר הורשעה בכך שלאורך חמש שנים, בעת ששימשה מנהלת כספים ובקרה בסניף הביטוח הלאומי, גנבה ממעבידה כספים בסכום כולל של כ-360 אלף שקלים. הנאשמת נדונה בבית משפט השלום לעונש מאסר בפועל בן 24 חודשים וערעוריה לבית המשפט המחוזי ולבית המשפט העליון נדחו, על אף עברה הנקי, הודאתה, נסיבותיה האישיות והמשפחתיות והמלצת שירות המבחן להסתפק בעונש של עבודות שירות.

22. לנוכח האמור לעיל, אני קובע כי מתחם הענישה נע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל.

הגנה מן הצדק

23. כאמור לעיל, ב"כ הנאשם טען כי במסגרת שיקולי הענישה, על בית המשפט להתחשב בטענת "הגנה מן הצדק". לאחר שבחנתי את כלל טיעוניו, איני סבור כי בעניינו של הנאשם מתקיימות נסיבות המקימות הגנה מעין זו. גם אם הנאשם שבפניי הודה בחקירתו במשטרה וחשף את חלקו של הנאשם האחר וגם אם מדובר בנאשם חסר עבר פלילי לעומת נאשם בעל עבר שכזה. הרי שכפי שטען ב"כ המאשימה, הסדר הטיעון עם הנאשם האחר מתבסס על קשיים ראייתיים שלא היו קיימים בעניינו של הנאשם שבפניי. כפי שקבעתי בהחלטה שניתנה על ידי במסגרת הליך זה, בית המשפט אינו משמש "תובע על" ואל לו להתערב בשיקוליה של המאשימה הנוגעים למצב ראייתי, בתיק שאינו מתנהל בפניי. ככל שסבור היה ב"כ הנאשם כי גם בעניינו של הנאשם קיימים קשיים ראייתיים דומים ניתן היה לדון בכך במסגרת הליך הוכחות. משבחר להודות בכתב האישום, מצויות בפניי העובדות הרלוונטיות לנאשם זה ועל בסיסם יינתן גזר הדין. איני מוצא שקיימת כל השפעה להחלטות המאשימה בתיק של הנאשם האחר על עניינו של נאשם זה. איני מקבל אף את טענת ב"כ הנאשם בדבר חלקו הקטן יותר של הנאשם שבפניי. כפי שהזכרתי לעיל, בלא נאשם זה לא הייתה יכולה להתבצע הגניבה.

גזירת העונש

24. לאחר שבחנתי את הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הגעתי למסקנה כי בעניינו של הנאשם שבפניי, מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 40 ד לחוק המאפשרים סטייה ממתחם הענישה.

25. הנאשם, בן 44, אב לשישה ילדים קטינים. נעדר כל הרשעות קודמות ולא נפתחו נגדו כל תיקים פליליים נוספים. הוא המפרנס היחיד של משפחתו ועושה מאמצים רבים לעמוד במטלה זו. הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו החל בחקירת המשטרה ואף שיתף פעולה באופן מלא עם החקירה. הן בפני שירות המבחן והן בפני הביע הנאשם צער וחרטה על מעשיו והסבירם במצוקה הכלכלית בה היה נתון, אשר

כתוצאה ממנה לא נתן דעתו לחומרת והשלכת מעשיו. הוא אף הביע צער על הפגיעה ברכוש ובאמון מעבידו.

26. שירות המבחן התרשם כי ניכר מדבריו של הנאשם כי חרטתו כנה וכי הוא מוכן לשאת בתוצאות מעשיו, כך התרשמתי אף אני. הנאשם שמצוי גם כך בקשיים כלכליים הביע את חרטתו ואת רצונו בשיקום. בין היתר התבטא הדבר בכך שהנאשם גייס סכום של 50,000 ₪ לפיצוי המתלונן. יש לזכור כי טענת הנאשם שלא נסתרה היא שבסופו של דבר לא היה לו כל רווח כספי מהעבירות אותן ביצע.

27. שירות המבחן העריך כי לא גובשו בהתנהגותו של הנאשם מאפייני התנהגות עברייניים וכיום אף שולב בהליך טיפולי שיש בו על מנת לצמצם עוד את הסיכון להישנות התנהגות עבריינית.

28. מכל האמור לעיל, ומבלי להקל ראש בעבירות החמורות אותן ביצע הנאשם, נראה כי מדובר במעשה החרגי לאורח חייו של הנאשם. המדובר בנאשם המנהל אורח חיים תקין במשך עשרות שנים, הן במישור המשפחתי והן במישור התעסוקתי. העבירות אותן ביצע מצדיקות גמול הולם. אולם השמתו מאחורי סורג ובריח בעת הנוכחית עלולה לגרום נזק רב הן לו והן למשפחתו. נזק שעלול בסופו של דבר ליפול לנטל על החברה.

29. בתאריך 1.4.19 נכנס לתוקף תיקון 133 לחוק העונשין שמהותו היא הוראת שעה המאפשרת ריצוי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות לתקופה שאינה עולה על תשעה חודשים. כפי שניתן ללמוד מדברי ההסבר להצעת החוק, תיקון זה התקבל לנוכח מסקנות הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים בראשותה של כב' השופטת בדימוס דליה דורנר (להלן: "הוועדה"). מטרת התיקון היא להביא לצמצום השימוש במאסרים במקרים שבהם המאסר אינו הכרחי לצורך הגבלת יכולתו של העבריין לביצוע עבירות וכן לגבי עבריינים שהמסוכנות שלהם לחברה אינה גבוהה. הוועדה במסקנותיה קבעה כי: "שימוש יעיל במאסר ככלי למניעת עבירות חייב להבחין בין עבריינים שצפויים לחזור ולבצע עבירות לבין אלו שלא".

30. בדו"ח שהוגש מטעם הוועדה לסיכום דיוניה צוטט מחקר שבוצע בקרב אסירים בארצות הברית, אשר מסקנתו היא כי יש בסיס משמעותי להערכה כי לכליאה השפעה קרימינוגנית, כך שהסיכוי לרצידיביזם גדול יותר בקרב מי ששוחרר מהכלא, בהשוואה לנאשם דומה שנדון לעונש מסוג אחר.

31. אני סבור שעניינו של נאשם זה עולה בקנה אחד עם מסקנות הוועדה. ענישה בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח עלולה אך להסיג את הנאשם לחבירה לגורמים עבריינים. המדובר בנאשם בן 44, בעל משפחה ומפרנסה, שעד היום לא היה מעורב בפלילים וישנו בסיס מוצק לסברה כי באם ימשיך את הליכי השיקום תימנע אפשרות שכזו.

32. הנאשם אינו יוצא פטור מעונש. יוטל עליו עונש הכולל עבודות שירות בתקופה המקסימלית לצד פיצוי וקנס. לעונש זה השלכות כלכליות משמעותיות על הנאשם. לצד זה יינתן צו מבחן על מנת לאפשר את המשך ההליך הטיפולי והמעקב אחריו.

33. אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות, במקום העבודה "עלומים" ברחוב זמנהוף 4 בכפר סבא.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור במשך שלוש שנים מהיום את אחת העבירות בהן הורשע או כל עבירת רכוש.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 01.07.2020 ובכל 01 לכל חודש שלאחריו.

ד. פיצוי בסך 50,000 ₪ אשר הופקד כבר בקופת בית המשפט.

ה. צו מבחן למשך שנה. הובהר לנאשם כי באם לא יעמוד בתנאי צו המבחן ניתן יהיה לדון בעונשו מחדש, והוא אישר כי הבין זאת.

לצורך ביצוע עבודות השירות יתייבב הנאשם בתאריך 06.09.20 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

מובהר לנאשם כי באם יחרוג מכללי ביצוע עבודות השירות ניתן יהיה להביא להפסקת ריצוי העונש בדרך זו ולנשיאת יתרת העונש מאחורי סורג ובריה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה אייר תש"פ, 19 מאי 2020, במעמד הצדדים.